

(Ф 03.02-91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

2019 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Прогнозування та макроекономічне планування»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»

Курс – 3 Семестр – 5

Аудиторні заняття – 51
Самостійна робота – 54
Усього (годин/кредитів ECTS) – 105/3,5

Диференційований залік – 5 семестр

Індекс НБ-6-051/16-3.26

СМЯ НАУ НП 11.01.01-01-2019

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
«Прогнозування та макроекономічне
планування»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 11.01.01 – 01-2019

стор. 2 з 9

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Прогнозування та макроекономічне планування»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2019
			стор. 2 з 9

Навчальну програму дисципліни «Прогнозування та макроекономічне планування» розроблено на основі освітньої програми та навчального плану № НБ-6-051/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:
доцент кафедри економіки
повітряного транспорту

/Полоус Ольга Вікторівна/

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійної програми «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)») - кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 26 від «26» 11 2019 р.

Завідувач кафедри

/Ареф'єва Олена Володимирівна/

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 9 від «27» 11 2019 р.

Голова НМРР

/Тофанчук Анатолій Тимофійович/

УЗГОДЖЕНО

Декал ФЕБА

/Петровська Світлана Володимирівна/
«__» 2019 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Прогнозування та макроекономічне планування» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015 р. №37/роз.

Дана навчальна дисципліна відноситься до циклу дисциплін вільного вибору студента та є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі економіки.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів комплексу знань про методологію, методику організації прогнозування та макроекономічного планування в системі державного регулювання економіки та вмінні використовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формулювання ролі макроекономічного прогнозування, розкриття принципів і визначення функцій прогнозування;
- розкриття основних методів макроекономічного прогнозування та планування;
- розгляд сучасних моделей прогнозування економічної динаміки;
- висвітлення особливостей практичних аспектів макроекономічного прогнозування та планування.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- вихідні поняття і сутність прогностики;
- способи і системи макроекономічного прогнозування та планування;
- методи й моделі прогнозування мікроекономіки;
- методи й моделі прогнозування макроекономіки;
- методи й моделі прогнозування ключових сфер економічного розвитку держави;
- моделі прогнозування комплексного економічного розвитку країни.

Вміти:

- аналізувати та ідентифікувати часові ряди;
- адекватно використовувати методи і моделі прогнозування окремих макроекономічних показників, їх комплексного розвитку, структурних змін;
- оцінювати ефективність методів та результатів прогнозу;
- конструювати комплексні економетричні моделі прогнозування розвитку національної економіки й окремих підприємств, організацій, секторів економіки, регіонів;
- тлумачити отримані результати прогнозу та прийняти управлінське рішення.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, які є логічно

завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами навчальної дисципліни, засвоєння яких передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Прогнозування та макроекономічне планування» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Економіка і організація інноваційної діяльності» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Потенціал і розвиток підприємства», «Організація виробництва», «Бізнес-моделі підприємства», «Планування і контроль на підприємстві», «Стратегія підприємства» та інших.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Основи прогнозування та макроекономічного планування»

Тема 2.1.1. Планування та прогнозування як функції та інструменти управління економікою

Сутність та призначення макроекономічного планування та прогнозування. Еволюція методів планування та прогнозування. Основи методології макроекономічного планування та прогнозування. Екстраполяція як метод планування та прогнозування.

Тема 2.1.2. Методика планування та прогнозування та макроекономічному рівні

Експертні методи планування та прогнозування. Балансовий метод. Економіко-математичне моделювання. Нормативний метод макроекономічного планування та прогнозування.

Тема 2.1.3. Підходи та способи планування макроекономічних об'єктів та величин

Види макроекономічних стратегій. Система стратегічних планів та програм на макrorівні. Прогнозування показників економічного розвитку. Прогнозування показників фінансової сфери. Прогнозування демографічних показників.

Тема 2.1.4. Організація прогнозування та планування на макроекономічному рівні

Суб'єкти та об'єкти державного регулювання економіки. Органи державного регулювання економіки. Порядок розроблення та виконання державних цільових програм.

Тема 2.1.5. Статистичні методи визначення основних тенденцій розвитку на макроекономічному рівні

Згладжування динамічних рядів. Перевірка гіпотези про існування тенденції. Метод ковзної середньої. Метод укрупнення інтервалів. Графічний метод.

Тема 2.1.6. Статистичні моделі тренду на макроекономічному рівні

Етапи побудови трендових моделей. Вибір класу функцій, які можуть бути використані для опису тренда. Оцінювання параметрів відібраних функцій за фактичними даними. Розрахунок значень критеріїв для вибору найбільш підходящої функції, яка описує досліджуваний динамічний ряд. Аналіз залишкової компоненти динамічного ряду.

Тема 2.1.7. Прогнозування з використанням показників середніх характеристик

Прогнозування з використанням середнього рівня ряду динаміки. Прогнозування з використанням середнього абсолютного приросту. Прогнозування з використанням середнього темпу зростання.

Тема 2.1.8. Досвід прогнозування та макроекономічного планування провідних країн світу

Макроекономічне планування та прогнозування: досвід країн Європейського Союзу. Особливості макроекономічного прогнозування та планування в США. Особливості макроекономічного прогнозування та планування в Японії. Особливості макроекономічного прогнозування та планування в Південній Кореї.

2.2. Модуль №2 «Прогнозування та планування ключових сфер економічного розвитку держави»

Тема 2.2.1. Прогнозування та планування макроекономічних показників виробництва товарів та послуг

Валовий випуск товарів і послуг. Послуги фінансового посередництва. Валовий випуск неринкових послуг. Валовий випуск за економікою в цілому. Проміжне споживання. Валова додана вартість. Чиста додана вартість. Валовий внутрішній продукт. Податки на виробництво. Податки на продукти. Інші податки на виробництво. Субсидії на продукти. Податки на імпорт. Субсидії на імпорт. Холдинговий прибуток.

Тема 2.2.2. Прогнозування та планування утворення та розподілу доходів держави

Первинні доходи від виробничої діяльності. Первинні доходи від власності (доходи від володіння активами). Рахунок утворення доходів. Ресурсна частина рахунку утворення доходів. Валова заробітна плата. Фактичні відрахування на соціальний захист. Умовно обчислені відрахування на соціальний захист. Рахунок розподілу первинних доходів (за економікою в цілому). Рахунок вторинного розподілу доходів (за економікою в цілому). Рахунок перерозподілу доходів у натурі (за економікою в цілому).

Тема 2.2.3. Прогнозування та планування показників використання доходів та накопичень держави

Схема рахунку використання наявного доходу. Схема рахунку використання скоригованого наявного доходу. Схема рахунку операцій з капіталом. Схема рахунку товарів і послуг.

Тема 2.2.4. Прогнозування та планування національного багатства

Схема балансу активів і пасивів на початок (кінець) періоду (за економікою). Розрахунок розміру національного багатства. Економічні активи. Нефінансові активи. Виробничі нефінансові активи. Виробничі матеріальні нефінансові активи. Виробничі нематеріальні нефінансові активи. Невиробничі нефінансові активи. Невиробничі матеріальні нефінансові активи. Невиробничі нематеріальні нефінансові активи. Фінансові активи.

Тема 2.2.5. Прогнозування та планування населення, трудових ресурсів та зайнятості

Загальні демографічні коефіцієнти. Аналіз чисельності, розміщення, складу, відтворення і динаміки населення, визначення перспективної чисельності всього населення та окремих його контингентів.

Тема 2.2.6. Прогнозування та планування рівня життя та споживання населенням товарів та послуг

Показники рівня життя населення: демографічні характеристики населення, зайнятості та умов праці, доходів і витрат населення, споживання товарів і послуг, умов проживання (житлові, екологічні, санітарно-гігієнічні, особистої безпеки, політичні і т.д.), розвитку освіти, культури, охорони здоров'я, соціального забезпечення. Узагальнюючі показниками, що визначають рівень життя населення: показники обсягів виробництва і їх розподілу на душу населення, тривалість майбутнього життя, щільність і екологія проживання, особиста безпека і рівень споживання товарів і послуг на одну особу, який визначається доходами населення.

Тема 2.2.7. Прогнозування та планування ефективності функціонування економіки

Метод перерахунку основних і оборотних фондів в умовні трудові вимірники. Метод перерахунку трудових ресурсів в вартісну умовну оцінку за сумою сукупних витрат на відтворення і підготовку робочої сили. Визначення підсумкового показника ефективності функціонування економіки.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Присенко Г. В. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посіб. / Г.В. Присенко, Є. І. Равікович - К.: КНЕУ, 2005. - 378 с.

3.1.2. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. пос. / В.О. Кулявець - К.: Кондор, 2016. - 194 с.

3.1.3. Касьяненко В.О., Старченко Л.В. Моделювання та прогнозування економічних процесів. Конспект лекцій: Навч. посібник. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2017. - 185 с.

3.1.4. Прогнозування та регулювання розвитку національної економіки: соціоприродничі й економічні протиріччя. монографія. Петрушенко М.М. УДК: 338.27:338.242.4–047.52:[502/1+330/341]; ISBN: 978-966-680-692-8; Формат: 60x90/16; Переплет: мягкая; Страниц: 336; Год издания: 2014.

3.1.5. Галушак М.П. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посіб. / М.П. Галушак –Т. : ТДТУ, 2009. - 101 с.

3.1.6. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посібник / В.О. Кулявець. – К.: Кондор, 2009. – 194 с.

3.1.7. Светуньков С.Г. Методы социально-экономического прогнозирования: Учеб. для вузов./ С.Г. Светуньков, И.С. Светуньков. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2010. – 103 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Ареф'єва ОВ. Антикризове управління підприємством: Монографія. - Львів: Укр. академ. друкарства, 2011. – 252 с.

3.2.2. Ареф'єва О. В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентноспроможність: монографія / О.В. Ареф'єва, Т.В. Луцька; Європ. ун-т. - К., 2009. - 96 с.

3.2.3. Сайт Державної служби статистики України . - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

3.2.4. Сайт Національний банк України. - Режим доступу: www.bank.gov.ua.

3.2.5. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>

3.2.6. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gmdh.net/articles/theory/StatModeling.pdf>.

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				